امتیاز

روزنامه صبح ایران

WWW.EMTIAZDAILY.IR

چهارشنبه / ۶ تیر ۱۳۹۷ / ۱۳ شوال ۱۴۳۹ / ۲۷ جون ۲۰۱۸

شماره ۲۵۰۶ / ۸ صفحه / قیمت ۱۰۰۰ تومان

۲

فردا نمی‌توانند عذر بیاورند؛
هشدار رئیس قوه قضاییه به اخلالگران اقتصادی

۴

در «امتیاز» امروز بخوانید؛
تحلیل شبکه های فاکس ساکر و ESPN از بازی ایران مقابل پرتغال

ربیعی از تشکیل بازار ثانویه بورس ارز خبر داد:

شناسایی سوداگران طلا و ارز توسط دولت

۳/

آغاز دوران جدید؛ شاید بدون کی‌روش

تمایل کی‌روش به ادامه حضور روی نیمکت ایران تا سال ۲۰۲۲

بر اساس ادعای یک نشریه معتبر فرانسوی، سرمربی پرتغالی تیم ملی فوتبال کشورمان تمایل به ادامه حضور روی نیمکت ایران برای چهار سال دیگر دارد. پس از تساوی یک بر یک شب دوشنبه تیم ملی فوتبال ایران مقابل پرتغال در آخرین بازی‌اش از گروه B جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه، کارلوس کی‌روش تأیید کرد پیشنهادی ۶ ماهه برای تمدید قراردادش از سوی فدراسیون فوتبال ایران دریافت کرد. نشریه «اکیپ» فرانسه نوشت: تیم ملی ایران در ماه ژانویه پیش‌رو در جام ملت‌های آسیا ۲۰۱۹ شرکت خواهد کرد و فدراسیون فوتبال این کشور در نظر دارد حداقل او را تا آن موقع حفظ کند، این در حالی است که کارلوس کی‌روش تمایل دارد به ماجراجویی‌اش در ایران تا جام جهانی ۲۰۲۲ ادامه دهد.

۱

در پی درخشش تیم ملی فوتبال؛

تبریک مقام معظم رهبری به تیم ملی فوتبال

دفتر مقام معظم رهبری در تماس با وزیر ورزش پیام رهبر انقلاب را به تیم ملی فوتبال ابلاغ کرد.

به گزارش امتیاز و به نقل از سایت وزارت ورزش و جوانان، در پی درخشش تیم ملی فوتبال کشورمان در بازی شب گذشته مقابل تیم ملی فوتبال پرتغال، دفتر مقام معظم رهبری در تماس با مسعود سلطانی فر وزیر ورزش و جوانان در روسیه، پیام رهبر معظم انقلاب را به ملی پوشان فوتبال ایران ابلاغ کرد. متن پیام به این شرح است:

«به تیم ملی ایران بگویید شما پیروز و سرافراز برگشتید. آفرین. انشاالله موفق باشید.»

ایرانِ سربلند؛ ایرانِ قهرمان؛

ثبت تاریخی نام ایران در حافظه جام جهانی ۲۰۱۸

خسته نباشید ۸۰ میلیون ایرانی به تیم ملی فوتبال ایران.

فوتبالیست های تیم ملی ایران غیورانه بازی کردند و جانانه مقابل قهرمان اروپا جنگیدند. تساوی مقابل قهرمان اروپا(پرتغال)، باخت مقابل قهرمان جهان (اسپانیا) و یک برد شیرین مقابل قهرمان افریقا (مراکش) حاصل عملکرد فوق العاده ملی پوشان فوتبال ایران در رقابتهای جام جهانی ۲۰۱۸ بود.در این جام جهانی تیم فوتبال ایران در حد و اندازه تیم های برتر دنیا ظاهر شد.اقتدار فوتبال ایران را به رخ کشیدند. اشکهایی که ریختند بابت غیرت ایرانیشان بود. برای مردم ایران، تساوی با ارزش دیشب مقابل پرتغال ، تفاوتی با برد نداشت.

جزئیات جلسات وزارت صنعت با پژو و رنو

معاون وزیر صنعت با تشریح جزئیات جلسات وزارت صنعت با خودروسازان فرانسوی، از ابزار علاقمندی آنها برای ماندن در ایران بعد از خروج ترامپ از برجام خبر داد و گفت: پکیج‌های همکاری مشترک در راه است.

به گزارش امتیاز؛ محسن صالحی‌نیا از برگزاری جلسات مکرر وزارت صنعت با خودروسازان خارجی شریک ایران، بعد از خروج آمریکا از برجام خبر داد و گفت: ظرف هفته‌های گذشته یک جلسه با مقامات شرکت رنو و یک جلسه با شرکت پژوی فرانسه برگزار شده که در تمام این جلسات، خواسته آنها ایجاد شرایطی برای ماندن در ایران و حفظ قرارداد جوینت‌ونچر است. به هر حال آنها در این مدت بر روی قرارداد خود با ایران وقت و هزینه زیادی گذاشته و سرمایه‌هایی را هم به ایران آورده‌اند.

پژو و رنو می‌خواهند در ایران بمانند

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت افزود: عزم این دو کشور در انجام پروژه در ایران و حفظ قرارداد جوینت ونچر است؛ اما به هرحال محدودیت‌های آمریکا نیز می‌تواند تا حدودی در این قراردادها، مشکل‌ساز شود.

وی در پاسخ به این سوال که آیا پژو می‌تواند سرمایه را از ایران خارج کند، گفت: طبق قرارداد، اکنون پژو بخشی از سرمایه مورد توافق در قرارداد را به ایران آورده و تبدیل به زمین و سوله کرده است که بخشی از آن به عنوان خطوط تولید و مونتاژ و سرمایه گذاری در دارایی، نیروی مهندسی و تامین قطعات است؛ بنابراین بر اساس قراردادی که میان ایران و این شرکت فرانسوی وجود دارد، در صورت خروج پژو از قرارداد، باید پنالتی‌های لازم را به ایران بدهد.

صالحی‌نیا ادامه داد: در شکل کلان، برای محاسبه جرایم بر اساس قرارداد عمل می‌شود، ولی تصور ما این است که شرکت پژو هم برای هر گونه تصمیم‌گیری در این رابطه، هزینه- فایده کرده و محاسبه می‌کند که اگر از این قرارداد خارج شوند بیشتر ضرر خواهد کرد یا اینکه بمانند؛ در هر صورت هر گونه تصمیم‌گیری در این رابطه برای آنها هزینه دارد.

ماندن یا رفتن پژو تا چند روز دیگر مشخص می‌شود

وی در پاسخ به این سوال که آیا قرارداد پژو به لحاظ منافع قراردادی در دوره جدید بهتر از قرارداد سال‌های گذشته است، گفت: ایران خودرو خسارت قرارداد قبل را از پژو دریافت کرد؛ این در حالی است که در ترم‌های بین‌المللی، بر هم زدن قرارداد منجر به این خواهد شد که شرکت بر هم زننده قرارداد، در دو مسیر ضرر کند. اول در مورد شرکت جوینت‌ونچری است که تشکیل شده و برای شکل‌گیری آن، هزینه کرده است؛ دوم ضرر خروج از قرارداد است. به هر حال تفکر پژو-سیتروئن این بوده که در ایران سرمایه‌گذاری کرده و علاوه بر بازگشت اصل سرمایه، به سودآوری برسد؛ اگر این طور نبود، پژو به بازار ایران ورود نمی‌کرد؛ اما اکنون مساله این است که آنها بین دو ضرر یکی را انتخاب کنند. خروج از قرارداد برای آنها ضرر است و باید ببینند که اگر این کار را نکنند، ماندن چه ضرری برای آنها دارد؛ به نظر می‌رسد وزارت صنعت با این شرکت، ظرف روزهای آینده به جمع‌بندی خواهد رسید.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت خاطرنشان کرد: در مجموع باید به این نکته اشاره کرد که صنعت خودروی ایران، قبل از اینکه قراردادهایی در خصوص همکاری مشترک با شرکای خارجی به امضا برساند، فرآیندهای کاری خود را داشته و به لحاظ تولید، مسائل کیفی و پلت فرم، کار خود را پیش برده است، بنابراین مسائل پیش آمده در مورد خروج آمریکا از برجام اگرچه می‌تواند بر روی قراردادهای همکاری ایران با خودروسازان خارجی اثرگذار باشد و قراردادهای جوینت ونچر را تحت‌الشعاع قرار دهد، اما صنعت خودروی ایران را تعطیل نمی‌کند.

پژو از ایران مهلت گرفت

وی اظهار داشت: در مقطع فعلی اگر بخواهیم بگوییم که خروج کامل شرکای خارجی صنعت خودروی ایران صورت گرفته، به نظر من صحیح نیست و اتفاق نیفتاده است؛ چراکه به هر حال بخشی از شرکتهایی مثل رنو و پژو، سرمایه‌هایی را به ایران آورده و همکاری‌هایی را با ایران شروع کرده‌اند که در حال حاضر، در طی این مدت با توجه به تحولاتی که ممکن است در سطح روابط خارجی ایران اتفاق افتد، آنها نیز رایزنی‌ها و آخرین هماهنگی‌های خود را با آمریکا در حال انجام دارند و منتظریم که به صورت نهایی، نظرات خود را در این رابطه اعلام کنند.

صالحی‌نیا با بیان اینکه در جلساتی که وزارت صنعت با این دو خودروساز خارجی داشته، آنها از این نگران بودند که در ادامه همکاری با توجه به قواعدی که وضع شده است علی‌الخصوص در ارتباط با شرکتهای بزرگ بین‌المللی، هزینه زیادی را متحمل شوند، گفت: البته باید به این نکته نیز اشاره داشت که این دو شرکت با تامین‌کنندگان مختلفی در دنیا در ارتباط هستند که آنها در ارتباط با دانش فنی، تامین قطعات و توسعه، کار واحد نیستند و هر یک با شرکتهای مختلفی در سطح دنیا کار می‌کنند و فقط این طور نیست که پژو و رنو به کشورهای مختلف، کالا بفروشند.

پکیج‌های همکاری خودروسازان فرانسوی با ایران در راه است

معاون وزیر صنعت گفت: تا جایی که می‌دانم رنو چون هنوز در ابتدای کار است، تلاش شده و زمانی هم گذاشته بودند که ظرف روزهای آینده نتیجه نهایی بررسی‌های خود را به وزارت صنعت اعلام کنند که با چه پکیجی به ایران خواهند آمد.

این مقام مسئول در وزارت صنعت، خاطرنشان کرد: در مورد پژو شامل پژو و سیتروئن هم به این ترتیب است و می‌شود تامل بیشتری در رابطه با همکاری با آنها داشت تا آخرین پکیج خود را ارایه دهند. به هر حال از دیدگاه ما شرکت جوینت تشکیل شده و سرمایه آورده شده است؛ هر چند سرمایه‌ای که قرار بود این شرکتها به ایران بیاورند، قرار بود که در دو سال به عدد تعیین‌شده برسد، اما بخش اول آن به ایران آورده شده است.

وی تاکید کرد: البته بنده از این منظر که سرمایه‌گذاری پژو یا رنو تا انتها بر اساس برنامه، به نتیجه برسد، تردید دارم.صالحی‌نیا در پاسخ به این سوال که اصولا ممکن است که ما دوباره به شرایط تحریم ۹۰ و ۹۱ با شرایط بد تامین قطعات برگردیم؟ اظهار داشت: تولید خودرو از ۹۰ روز بعد از تصمیم آمریکا برای خروج از برجام، مشمول محدودیت خواهد شد، بنابراین ما پیش‌بینی های لازم را صورت داده و تدابیر لازم را اتخاذ کرده‌ایم. شرکتهای مختلفی در دنیا کار می‌کنند که متاثر از تصمیمات آمریکا نیستند. اینها بنگاههای اقتصادی هستند و سهامداران مختلفی دارند که تصمیمات آنها الزاما و به صورت ۱۰۰درصد تصمیماتی همسو با امریکا نیست؛ ولی به دلیل اینکه مجبورند که با نهادهای مالی مختلف در دنیا کار کنند، در تصمیماتشان اثر می‌پذیرند.

وی ادامه داد: در صنعت خودرو یکسری قطعات الکترونیکی و سیستم‌هایی مثل ای سی یو، ایربگ و ای بی اس وجود دارد که در تیراژهای انبوه، از سوی شرکتهای محدودی در دنیا تامین می‌شود؛ ما پیش‌بینی کرده‌ایم که موجودی حداکثر در این رابطه داشته باشیم و جایگزینی برای تامین قطعات پیدا کنیم.صالحی نیا گفت: من فکر نمی کنم که محدودیت ما در صنعت خودرو، از سال ۹۰ و ۹۱ بیشتر باشد. در آن مقاطع، تدابیر مختلفی برای تامین قطعات صورت گرفت؛ البته این تامین قطعاتی که در صنعت خودرو انجام شده، نسبت به جمع نیازمندی ما از نظر مقداری و ارزشی بالا نیست؛ البته باید اعتراف کرد که در مورد خودروهای جدید، اگر نتوانیم با شرایط اقتصادی و کیفی خوبی، این قطعات را جایگزین کنیم، آنها را به مرحله بعد موکول نماییم. اما به لحاظ تولید خودروهای داخلی، هم وزارت صنعت به عنوان دستگاه سیاستگذار و هم خودروسازان، از تولید خودروها پشتیبانی می کند.

آغاز دوران جدید؛ شاید بدون کی‌روش

آرش خوشخو

قرار نیست مهدی طارمی از دروازه تاریخ عبور کند. مقدر نیست که نام او مثل خداداد و دایی و مهدوی‌کیا و عابدزاده برای ما یادآور لحظات شیرین و گرم قدیمی باشد. پسر بلندبالای بوشهری، با فیزیکی که مهاجمان دنیا را به چالش می‌کشد، با پرش‌های بلند و گام‌های سریع و تکنیک فوق‌العاده‌اش قرار نیست برای ما تاریخ را عوض کند. نشد دیگر. چه در بازی با اسپانیا و چه پرتغال. سرنوشت بهترین پیشنهادهای ممکن را پیش روی طارمی قرار داد. او می‌توانست نتایج را به شکل شگفت‌انگیزی عوض کند. وقتی دقیقه ۸۴ بازی با اسپانیا، سانتر وحید امیری را از روی شش‌قدم با آن پرش بلند به بالای دروازه فرستاد و در بازی با پرتغال که شوت بلوکه‌شده سامام قدوس جلوی پای او افتاد و در لحظه‌ای جادویی از وسط مدافعان پرتغال عبور کرد اما ضربه آخرش به خارج رفت. لحظه‌ای که می‌توانست مهم‌ترین لحظه تاریخ فوتبال ایران باشد و طارمی که می‌توانست با این گل از دروازه تاریخ عبور کند. اما نشد. مقدر نبود.

۲- در تمام پنج دوره‌ای که به جام جهانی آمده‌ایم، در گروه‌بندی شانس نیاورده‌ایم. با تیم‌های صاحب‌نامی هم‌گروه شده‌ایم که باعث شده عموما سه تا بازی مرحله گروهی‌مان جذاب و دراماتیک از آب دربیایند ولی همیشه هم شانس کمی برای صعود به مرحله بعدی داشته باشیم. سال ۷۸ با هلند و پرو و اسکاتلند هم‌گروه بودیم. هلند عنوان نایب قهرمانی جهان را داشت و در همان جام هم دوباره این عنوان را تکرار کرد. سال ۹۸ با آلمان و یوگسلاوی و آمریکا هم‌گروه بودیم. آلمان با تایتل قهرمان اروپا به مسابقات آمده بود. سال ۲۰۰۶ با پرتغال و مکزیک و آنگولا همگروه بودیم. آن پرتغال پرستاره نایب قهرمان اروپا بود و در نهایت به مقام چهارم جهان رسید و مکزیک هم با ضربات پنالتی توسط آرژانتین حذف شد. در جام جهانی قبل هم آرژانتین و بوسنی و نیجریه که در نهایت آرژانتین تا فینال هم پیش رفت. امسال هم دو تا از شش مدعی قهرمانی جهان در گروه ما قرار داشتند همراه با بهترین تیم آفریقایی.

۳- ماجرا از این جهت عجیب‌تر می‌شود که تمام رقبای آسیایی ما قبل از این موفق به صعود به مرحله دوم شده‌اند. عربستان با نسل طلایی‌اش در جام جهانی ۹۴ با غلبه بر مراکش و بلژیک از گروه خود بالا آمد و توسط سوئد حذف شد، کره جنوبی با اتکا بر میزبانی‌اش در جام جهانی ۲۰۰۲ تا نیمه‌نهایی پیش رفت و در نهایت چهارم شد، ژاپن در جام‌های جهانی ۲۰۰۲ و ۲۰۱۰ خودش را به مراحل بعد رساند و استرالیا در جام جهانی ۲۰۰۶ در یک‌هشتم نهایی توسط قهرمان جهان یعنی ایتالیا حذف شد. به این‌ها اضافه کنید کره شمالی جام جهانی ۱۹۶۶ که در یک‌چهارم نهایی توسط پرتغال حذف شده بود. اما ایران هیچ‌وقت موفق به این صعود نشده است.

۴- ستاره‌های جام جهانی گذشته ایران، این دوره اقبال چندانی نداشتند. یادمان هست که ستاره‌های بازی ایران و آرژانتین چهره‌هایی مثل دژآگه، منتظری، قوچان‌نژاد، شجاعی و پولادی بودند. اما سه نفر اول تمام بازی‌های این دوره را روی نیمکت بودند، شجاعی یک ۶۰ دقیقه ضعیف را در بازی با مراکش بازی کرد و پولادی هم که داستان خودش را دارد.

۵- این یک شب جهنمی برای رونالدو بود. بدون گلزنی، با یک پنالتی از دست رفته، یک کارت زرد که می‌توانست به سادگی کارت قرمز باشد و همین‌طور چشم بستن داور به خطای هند اواخر بازی‌اش که می‌توانست کارت زرد دوم را برای او به ارمغان بیاورد. اما او به عنوان یک فوق ستاره کار خودش را کرد. شش‌بار مستقیما به سمت دروازه بیرانوند شلیک کرد. البته سازمان دفاعی ایران به شکلی بود که ضربات او از زوایای تنگ و یا از فواصل دور نواخته شدند. دو بار از روی ضربات آزاد، یک‌بار یک شوت ناگهانی از راه دور، یک‌بار با ضربه‌ای زهردار از روی خط هجده که به بیرون رفت و یک‌بار هم با حرکت زیبایش از کانال میان مدافع راست و وسط ایران و ضربه‌ای زمینی که در سینه بیرانوند نشست. او پنالتی را هم خودش به دست آورد که خب باز هم بیرانوند مغلوبش کرد.

۶- ایران در هر سه بازی به شکل مستقیم بازی کرد. با حذف خط میانی و فرستادن توپ‌های بلند به زمین حریف. سپس تصاحب توپ در زمین حریف و تدارک حملات با پاس‌های سریع و متوالی. تقریبا مشابه کاری که لیورپول در یک سطح متعالی انجام می‌دهد. در لیورپول هم خط هافبک بیشتر برای جنگ‌های میانه میدان طراحی شده است تا بازی‌سازی(مقایسه‌اش کنید مثلا با سبک رئال مادرید که مرکز ثقل همه حوادث زوج کروس و مودریچ هستند). در همان بازی اول با مراکش و بازی ضعیف ۶۰ دقیقه‌ای مسعود شجاعی، کی‌روش کلا گزینه هافبک بازی‌ساز را کنار گذاشت. شجاعی به نیمکت رفت، حاج‌صفی هم که در دفاع چپ بازی می‌کرد و سامان قدوس هم مورد اعتماد کی‌روش نبود. پس به تیمی بدل شدیم با دو هافبک میانی توپ‌گیر و چند وینگر تهاجمی دونده و سریع. و خب هضم این استراتژی برای خیلی از کارشناسان وطنی ثقیل است.

۷- فکر می‌کنم کی‌روش آنچه باید را به فوتبال ما یاد داده است. کلاس، همبستگی، مبارزه با بازیکن‌سالاری، اعتبار جهانی، جذب ستاره‌های دو ملیتی متعصب، انضباط، جنگندگی، کنترل پروژه، ارزش تاکتیک، تلاش تا آخرین لحظه. شیوه بازی کی‌روش برای رویارویی با تیم‌های بزرگ جهان طرح‌ریزی شده است و استراتژی فوق‌العاده جذاب و چشم‌نوازی است. به او تعظیم می‌کنم. به مردی که با اعتماد به نفس، رئیس فیفا را خطاب قرار می‌دهد، دهان راموس را می‌بندد، کمیته داوری را به چالش می‌کشد و هم‌زمان مجبور است فحاشی‌های زامبی‌های کم‌سواد و بی‌مصرف فضای مجازی و لیدرهای صاحب‌نامشان را تحمل کند. به او تعظیم می‌کنم به خاطر این ده روز طلایی و شگفت‌انگیز که تیم زیبای او تقدیم ما کرد. ده روزی که شاید از پرهیجان‌ترین دوران عمر ما ایرانی‌ها باشد. ده روزی که همبستگی، نشاط و اعتماد اجتماعی را با تمام وجود حس کردیم. اما می‌خواهم بگویم در مواجهه با حریفان هم‌سطح در جام ملت‌های آسیا به یک تیم ملی متفاوت نیاز داریم. یک تیم تکنیکی‌تر و مسلط‌تر. مثل تیم ملی دوران بلاژویچ. کی‌روش ۸ سال است که مربی تیم ایران است و صادقانه فکر می‌کنم مأموریت او در ایران تمام شده است. اصرار بر ادامه حضور کی‌روش چیزی بیش از این به فوتبال ما اضافه نمی‌کند. تمدید قرارداد تا سال ۲۰۲۲ اشتباه بزرگی است. کی‌روش بزرگ‌ترین مربی فوتبال بعد از انقلاب ایران است اما وقتش است که فضا را عوض کنیم.

سرمقاله

درس‌های مدیریتی کی روش

رهبری، اشتراک منافع، کار گروهی

علی دینی ترکمانی

عملکرد تیم ملی فوتبال ایران در مرحله اول جام جهانی روسیه، فراتر از انتظار بود. تیمی که رفته‌رفته نمایش بهتری ارائه کرد و دیشب برای دقایقی قابل توجه، چنان قهرمان اروپا و مدعی جام جهانی را به لاک دفاعی فرو برد و به وحشت انداخت که لرزه ها و رعشه ها را به‌راحتی می‌شد بر اندام بسیار تنومندش دید. در دقایق پایانی، این رونالدو و یارانش بودند که وقت را تلف، و برای شنیدن سوت پایان بازی لحظه شماری می‌کردند. این تیم در قیاس با تیم ۱۹۹۸م، از نظر چهره‌های شاخص و فوق ستاره، نمره کمتری می‌گیرد، اما از نظر عملکرد و کار گروهی و توانایی در کنترل و مدیریت بازی، چه در دفاع و چه در حمله، امتیاز به مراتب بیشتری دارد. چند دلیل آموزنده برای این عملکرد قابل تحسین وجود دارد. اول، نقش رهبری کی روش است، مربی در سطح جهانی با سبک مدیریتی قوی و شایسته سالار و با کلاس؛ نقش کی روش دال بر رد دیدگاه افرادی است که به‌ویژه با رویکرد پست مدرنی، جایی برای جایگاه رهبری در پیشبرد تغییر و تحولات، در حوزه‌های مختلف، قائل نیستند. چنین افرادی با توجه بیش از اندازه به روابط شبکه‌ای افقی، غافل از نقش اجتناب ناپذیر سازمان دهنده رهبری در سلسله مراتب سازمانی هستند. رهبری مهم است اما به تنهایی کافی نیست. ایجاد شرایطی که همه افراد و گروه های اجتماعی درگیر در فعالیت، احساس اشتراک منافع کنند نیز مهم است. در سطح اجتماعی، این به معنای میدان دادن به گروه‌های اجتماعی مختلف برای حضور در نظام تصمیم سازی است. همین‌طور به معنای ایجاد سازوکاری است که همه افراد، در ثروت مادی و معنوی خلق شده، احساس سهیم بودن را داشته باشند. به این اعتبار، میان رهبری نخبه‌گرا و رهبری مشارکت‌گرا تفاوت وجود دارد. در دومی شایسته سالاری با نگاهی دموکراتیک و مشارکت از پایین به بالا و تقویت روابط افقی دنبال می‌شود. در اولی، نگاه از بالا به پایین آمرانه همراه با توزیع نابرابر منافع سیطره دارد.اگر این دو شرط، چه در سطح خرد بنگاهی و چه در سطح کلان اجتماعی، وجود داشته باشد، همکاری گروهی نیز شکل می‌گیرد. هر فعالیت تولیدی و خدماتی، فی‌نفسه گروهی و اجتماعی است. رهبری کارآمد بر بستر ساختار دموکراتیک، این اجازه را می‌دهد که افراد درگیر در تولید، احساس تعلق خاطر به مجموعه را بکنند. در نتیجه، عملکرد مطلوب حاصل می‌شود. در غیاب این شرایط، پیشبرد پروژه‌هایی که مستلزم همکاری جمعی در سطوح مختلف است شکست می‌خورند. طراح این پروژه‌ها دولت است. اجرای این پروژه‌ها بر عهده مردم و گروه‌های اجتماعی مختلف است. اگر دولت کارآمد نباشد و همین‌طور اگر احساس منافع مشترک میان مردم و دولت، برای مثال به دلیل ظهور و بروز نوکیسه‌های وصل به رانت‌ها یا بی توجهی به شایسته سالاری، وجود نداشته باشد، انگیزه برای همکاری اجتماعی تضعیف و اقتصاد و جامعه در تله ضد همکاری گروهی گرفتار می‌شود.